

TVIRTINU
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
direktorius
vidaus tarnybos generolas

Renatas Požėla
2024 m. gruodžio 27 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

2024-12-27 Nr. 6-4064 /2024(3.52 E)
Vilnius

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	KPT nustatymas atliktas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) ir jam pavaldžių statutinių įstaigų bendrojoje veiklos srityje: atrankų į laisvas pareigūno pareigas proceso organizavimas ir vykdymas.
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	PAGD Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiasis tyrėjas Mindaugas Valaitis.
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžia – 2024 m. liepos 2 d. (PAGD direktoriaus 2024 m. liepos 2 d. pavedimas Nr. 6-2278 /2024(1.28 E) „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“). Pabaiga – 2024 metų gruodžio 23 d. Analizuotas 2021 – 2023 m. laikotarpis.
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą KPT nustatymo metu atrankų į laisvas pareigūno pareigas proceso organizavimo ir vykdymo procedūros suskirstytos į etapus ir išskirtos kiekvieno procedūros etapo galimos rizikos ir jų veiksniai (žr. išvados priedą). Atlikus KPT nustatymą, rizikos pagal svarbą (tikimybę kilti rizikai ir jos galimą poveikį) suskirstytos mažėjimo tvarka: R1: Pretendentai vieni kitiems atskleidžia atrankos komisijos narių klausimus. R2: Pretendentams teikiami atrankos klausimai ir užduotys, nesilaikant Atrankos į laisvas vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigas tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1V-55 (toliau – Atrankos tvarkos aprašas) reikalavimų. R3: Komisijos nariai iki atrankos komisijos posėdžio atskleidžia pretendentams atrankos klausimus. R4: Nepakankamas atrankų komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašų saugojimo reglamentavimas.	

POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3 R ₃ R ₄	6	9	12	15
	Žemas	2	4 R ₁ R ₂	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						
4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)						
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)						
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)			<p>R₁ = 4 (T=2, P=2)</p> <p>Galimybė pretendams vieni kitiems atskleisti atrankoje komisijos narių užduodamus klausimus. Pretendentų eilę sudarant abėcėlės tvarka pagal pavardes, galimybė sąraše pirmiau būsiančiam pretendentui paskesniam pretendentui atskleisti atrankos klausimus ir padėti jam geriau pasirodyti.</p> <p>R₂ = 4 (T=2, P=2)</p> <p>Galimybė pretendus vertinti nesilaikant Atrankos tvarkos aprašo nuostatų, kuomet komisijų nariai skiria pretendams praktines užduotis, jas pateikdami kaip teorinius klausimus. Tokiu atveju pretendas realiai dalyvauja pokalbyje ir atlieka praktinę užduotį, tačiau yra vertinamas tik pagal pokalbio balų sistemą.</p> <p>R₃ = 3 (T=1, P=3)</p>			

	<p>Galimybė komisijos nariui iš anksto, iki atrankos posėdžio, atskleisti savo klausimus pretendentui. Taip suteikiamas nesąžiningas pranašumas kitų pretendentų atžvilgiu.</p> <p>R₄ = 3 (T=1, P=3)</p> <p>Nėra išsamiai reglamentuota atrankų komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašų saugojimo tvarka. Įrašai saugomi komisijų sekretorių darbo kompiuteriuose, kyla klausimas dėl jų saugumo, prieinamumo, atsarginių kopijų darymo. Rizika, kad esant ginčytinai situacijai, posėdžių įrašai bus prarasti arba neprieinami.</p>
Kita informacija	
<p>5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti galimybę sudaryti Atrankos į laisvas pareigūno pareigas klausimų banką. 2. Atrankos posėdžių metu pretendentams teikti praktines užduotis. 3. Vidiniais Departamento teisės aktais reglamentuoti atrankos komisijos narių rotacijos principą. 4. Vidiniais Departamento teisės aktais reglamentuoti atrankos komisijos sudarymo principą, kad komisijos nariais (išskyrus būsimą tiesioginį pretendento vadovą) būtų skiriami asmenys iš kito teritorinio struktūrinio padalinio nei pareigybė, į kurią vykdoma atranka. 5. Vidiniais Departamento teisės aktais detalizuoti atrankos komisijos posėdžių garso ir vaizdo įrašų saugojimo tvarką.
<p>6. Kitos pastabos</p>	<p>Sudaromos išskirtinės galimybės pretendentams, esantiems profesinių sąjungų nariais. Į pareigas pretenduojant profesinės sąjungos nariui, lygiaverčiu komisijos nariu skiriamas tos profesinės sąjungos atstovas, neturintis prievolės būti išklauses mokymo atrankų klausimais programos, kuris teikia klausimus visiems atrankos pretendentams ir vertina pretendentų atsakymus į visų komisijos narių klausimus. Pretendentams nesant profesinių sąjungų nariais, komisijoje dalyvauja darbo tarnybos atstovas tik stebėtojo teisėmis. Kadangi profesinės sąjungos atstovų ir darbo tarybos atstovų dalyvavimą atrankų komisijose reglamentuoja aukštesnės galios teisės aktai (Vidaus tarnybos statusas ir Atrankos į laisvas vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigas tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos</p>

	Respublikos vidaus reikalų ministro), siūlytina inicijuoti šių teisės aktų pakeitimus.
7. Priedai	2024 m. gruodžio 23 d. tarnybinis pranešimas Nr. V-2366 /2024(3.52 E) „Dėl medžiagos surinkimo ir analizės atlikimo korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti (el. dokumento nuorašas, 14 lapų).
Išvadą parengęs asmuo: (Vardas ir pavardė, pareigos)	Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiasis tyrėjas Mindaugas Valaitis

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VIDAUS TYRIMŲ SKYRIAUS
VYRIAUSIASIS TYRĖJAS MINDAUGAS VALAITIS**

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie VRM direktoriui
vidaus tarnybos generolui
Renatui Poželai

**TARNYBINIS PRANEŠIMAS
DĖL MEDŽIAGOS SURINKIMO IR ANALIZĖS ATLIKIMO
KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBEI NUSTATYTI**

2024-12-23 Nr. V-2366 /2024(3.52 E)

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 str. 1 d., Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246, Korupcijos prevencijos organizavimo valstybinėje priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje tvarkos aprašu, patvirtintu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD, Departamentas) direktoriaus 2021 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 1-366 ir vykdydamas PAGD direktoriaus 2024 m. liepos 2 d. pavedimas Nr. 6-2278 /2024(1.28 E) „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“, 2024 m. liepos – spalio mėn. atlikau korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą (toliau – KPT nustatymas) PAGD ir jam pavaldžių įstaigų bendrojoje veiklos srityje: **atrankų į laisvas pareigūno pareigas proceso organizavimas ir vykdymas**. Analizuoti 2021 – 2023 metų laikotarpio Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (toliau – VPGT) pareigūnų atrankų duomenys.

I. Esamos situacijos analizė ir priežastys, didinančios korupcijos pasireiškimo rizikos lygi

I. Nagrinėjamoje veiklos srityje:

1. PAGD ir jam pavaldžių įstaigų darbuotojų padarytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų arba korupcinio pobūdžio teisės aktų pažeidimų analizuojamu laikotarpiu nenustatyta.
2. Skundų, pranešimų, pareiškimų dėl PAGD ar jam pavaldžių įstaigų atliktų veiksmų ir (ar) priimtų sprendimų analizuojamu laikotarpiu negauta.
3. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba korupcijos rizikos analizių neatliko.
4. PAGD ar jam pavaldžių įstaigų vidiniais teisės aktais ši veiklos sritis neregamentuojama, todėl ir vidinių teisės aktų antikorpucinių vertinimų atlikta nebuvo.
5. Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai, kitos kontrolės ar priežiūros institucijos, taip pat PAGD ar jam pavaldžios įstaigos vidaus patikrinimų neatliko.

II. Atliekant KPT nustatymą:

1. Analizuoti veiklos sritį reglamentuojantys ir su ja susiję teisės aktai:
 - 1.1. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas (toliau – Statutas);
 - 1.2. Atrankos į laisvas vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigas tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1V-55 (toliau – Atrankos tvarkos aprašas);
 - 1.3. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas (toliau – Interesų derinimo įstatymas).
2. Analizuoti PAGD direktoriaus (jo įgaliotų asmenų) ir PAGD pavaldžių įstaigų vadovų įsakymai dėl atrankų į laisvas aukštesnes vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigas komisijų

sudarymo, įsakymai dėl pareigūnų perkėlimo į aukštesnes pareigas laimėjus atranką, komisijų posėdžių protokolai.

3. PAGD Žmogiškųjų išteklių valdymo skyriui ir PAGD atrankos į laisvas aukštesnes vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigas komisijų pirmininkams pateikti klausimynai, analizuota juose pateikta informacija.

1. Atrankos į laisvas aukštesnes pareigūno pareigas proceso organizavimo reglamentavimas

Pagrindiniai teisės aktai, kuriuose išsamiai reglamentuojamas atrankos į laisvas aukštesnes pareigūno pareigas proceso organizavimas ir įgyvendinimas, yra Statutas ir Atrankos tvarkos aprašas. Atkreiptinas dėmesys, kad nauja Statuto redakcija įsigaliojo nuo 2024 m. sausio 1 d., o nauja Atrankos tvarkos aprašo redakcija nuo 2024 m. gegužės 8 d. Analizuojamam laikotarpiui aktualios šių teisės aktų redakcijos, galiojusios 2021-2023 m. laikotarpiu, todėl toliau tekste cituojamos ištraukos ir pateikiamos nuorodos iš Statuto 2018 m. birželio 29 d. redakcijos ir Atrankos tvarkos aprašo 2019 m. vasario 12 d. redakcijos. Pažymėtina, kad pagrindinės atrankų proceso organizavimą reglamentuojančios nuostatos šiuose teisės aktuose iš esmės nesikeitė.

1.1. Vidaus tarnybos statusas

Statuto 3 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas vienas pagrindinių vidaus tarnybos principų – karjeros principas, pagal kurį *skyrimas į aukštesnes pareigas grindžiamas pareigūnų kompetencija, atrankos ar tarnybinės veiklos vertinimo metu įvertinant jų profesionalumą, tarnybinės veiklos rezultatus, tinkamumą pareigoms, į kurias pretenduojama, vidaus tarnybos trukmę einant konkrečias pareigas, turimą kvalifikaciją, būtiną naujoms pareigoms eiti*.

Toliau Statute pareigūnų organizavimo principai reglamentuojami Penktajame skirsnyje „Pareigūnų karjera“. Atranka kartu su tarnybinės veiklos vertinimu dar kartą įvardijami kaip pareigūnų perkėlimo į aukštesnes pareigas būdai Statuto 27 straipsnyje. Atrankos būdu pareigūną taip pat galima perkelti į žemesnes pareigas (33 str. 8 d. 1 p.), o buvę pareigūnai, atitinkantys pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims taikomus reikalavimus (8, 9 str.) ir neturintys apribojimų (16 str.), atrankos būdu gali būti grąžinami į vidaus tarnybą ir skiriami į pareigūno pareigas (80 str.).

Statuto 28 straipsnyje nustatyta, kad atrankoje į laisvas pareigūno pareigas gali dalyvauti tos pačios ar kitos statutinės įstaigos pareigūnai, atitinkantys pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims taikomus reikalavimus (Lietuvos Respublikos pilietybė, lietuvių kalbos mokėjimas, 18-60 m. amžiaus, nepriekaištinga reputacija, lojalumas Lietuvos valstybei, ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas, atitinkama sveikatos būklė ir fizinis parengtumas; Statuto 8 str. 1 d.) ir papildomus reikalavimus, kuriuos gali nustatyti ministras ar jo įgalioti centrinių statutinių įstaigų vadovai (Statuto 8 str. 3 d.). Statuto 28 straipsnio 1 d. dar kartą įvardijami karjeros principu įtvirtinti aspektai, kurie įvertinami atrankos metu (pretendentų profesionalumas, tarnybinė veikla, tinkamumas eiti pareigas, į kurias pretenduojama, vidaus tarnybos trukmė einant konkrečias pareigas, turima kvalifikacija, būtina naujoms pareigoms eiti).

Pagal Statuto 28 str. 2 d., duomenis apie atrankas į laisvas pareigūno pareigas privaloma skelbti ministerijos ir atitinkamos centrinės statutinės įstaigos interneto svetainėse.

Laimėjusį atranką pareigūną savo įsakymu perkelia juos į pareigas skiriantys asmenys (28 str. 6 d.), kurie atsako, kad į pareigūno pareigas būtų paskirti ir šias pareigas eitų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys (28 str. 8 d.). Vykdydamas šią pareigą, pareigūną į pareigas skiriantis asmuo turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, kad šios pateiktų apie į pareigūno pareigas skiriamą asmenį turimą informaciją.

Statute įtvirtintas draudimas pareigūną perkelti į pareigas statutinėje įstaigoje, kurioje pareigas eina jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), artimasis giminaitis ar su juo svainystės ryšiais susijęs asmuo, jeigu pagal einamas pareigas tarp jų būtų tiesioginis pavaldumas (28 str. 9 d.; 33 str. 4 d.).

Statuto 28 straipsnio 3 dalyje apibrėžtas atrankas vykdomasis subjektas – atrankos į laisvas pareigūno pareigas komisija. Nustatyta sąlyga vienu atrankos komisijos nariu skirti profesinės sąjungos atstovą, jeigu (1) statutinėje įstaigoje veikia profesinė sąjunga ir (2) atrankoje dalyvaujantis pareigūnas yra šios profesinės sąjungos narys. Kitais atvejais atrankos komisijoje stebėtojų teisėmis dalyvauja darbo tarybos atstovas.

1.2. Atrankos tvarkos aprašas

Atrankos tvarkos aprašas parengtas įgyvendinant Statute nustatytą karjeros principą (3 str. 1 d. 5 p.) ir Statuto 28 str. 3 d. nuostatą (Atrankos į laisvas pareigūno pareigas tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su finansų ir teisingumo ministrais).

Sprendimą dėl atrankos organizavimo, atsižvelgdamas į pareigūnų poreikį, priima asmuo, turintis teisę skirti pareigūną į pareigas (6 p.), kuris šį sprendimą motyvuotu sprendimu gali atšaukti (9 p.). Atrankos tvarkos aprašo 7-8 p. reglamentuojamas atrankos viešinimas, detalizuojant ir sukonkretinant Statuto 28 str. 2 d. įtvirtintą prievolę. Atrankos tvarkos aprašo 10-14 p. reglamentuotas pretendentų į atranką dokumentų pateikimo procedūros. Atrankos tvarkos aprašo 15-22 p. nustatytos pretendento pateiktų dokumentų ir atitikties nustatytiems reikalavimams norint dalyvauti atrankoje tikrinimo procedūros.

Atrankos vykdymą atrankos komisijoje reglamentuoja Atrankos tvarkos aprašo IV skyrius. Pagrindiniai atrankos komisijos sudėčiai keliami reikalavimai: sudaroma iš ne mažiau, kaip 5 narių; komisijos nariais skiriami tik išklausę mokymo atrankos klausimais programą; vienu komisijos nariu skiriamas profesinės sąjungos atstovas Statute nustatyta tvarka; į narius turi būti paskirtas būsimas tiesioginis pretendento vadovas. Pažymėtina, kad pagal 33 p. nuostatas, profesinės sąjungos atstovui netaikoma prievolė būti išklausiam mokymo atrankos klausimais programą, tačiau jis Statuto 28 str. 3 d. nustatytu atveju skiriamas lygiaverčiu atrankos komisijos nariu. Nesant minėtos Statuto sąlygos, atrankos komisijoje stebėtojo teisėmis dalyvauja darbo tarybos atstovas (Statuto 28 str. 3 d.; Atrankos tvarkos aprašo 35 p.). Toks reglamentavimas kuria nelygiavertę situaciją pretendentų atžvilgiu.

Atrankos tvarkos aprašo 39 p. nustato, kad atrankos komisijos nariais negali būti skiriami asmenys, kurie yra pretendentų sutuoktiniai, sugyventiniai (partneriai), artimi giminaičiai ar asmenys, su pretendентаis susiję svainystės ryšiais, arba yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl šių asmenų nešališkumo.

44-45 p. reglamentuojamas komisijos posėdžio dokumentavimas. Rengiamas posėdžio protokolas, kurį pasirašo posėdyje dalyvavę komisijos pirmininkas, pavaduotojas, komisijos nariai ir sekretorius. Taip pat daromas posėdžio garso įrašas, kuris perkeliamas į skaitmeninę laikmeną ir pridedamas prie atrankos protokolo.

Atrankos vykdymo forma – pokalbis su pretendентаis žodžiu, kurio metu komisijos nariai įpareigoti užduoti vienodus klausimus visiems pretendentams. Pretendentams papildomai gali būti pateikiama praktinė užduotis, atliekama raštu arba žodžiu. Pažymėtina, kad kiekvienas komisijos narys individualiai vertina pretendentų atsakymus į visų komisijos narių klausimus (50 p.). Komisijos narių kiekvieno pretendento vertinimai turi būti motyvuoti ir fiksuojami darant skaitmeninį garso įrašą, perkeliama į skaitmeninę laikmeną ir pridedama prie atrankos protokolo (51 p.).

1.3. Interesų derinimo įstatymas

Interesų derinimo įstatyme tiesioginių atrankos organizavimo procesą reglamentuojančių nuostatų nėra. Tačiau svarbu atkreipti dėmesį į įstatymo 23 straipsnyje įtvirtintą atsakomybę už įstatymo pažeidimus. 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *deklaruojantys asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti pažeidusiais kitus, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, šio įstatymo reikalavimus, vienus metus nuo tokio sprendimo priėmimo dienos negali būti skatinami, priimami, perkeliama, skiriami ar renkama į lygiavertes ar aukštesnes pareigas institucijoje ir įstaigoje arba įstaigų sistemoje, kurioje jie dirba*. 23 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad *deklaruojantys asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti šiurkščiai pažeidusiais šio įstatymo reikalavimus, trejus metus nuo tokio sprendimo priėmimo dienos negali būti skatinami, priimami, perkeliama, skiriami ar renkama į lygiavertes ar aukštesnes pareigas institucijoje ir įstaigoje arba įstaigų sistemoje, kurioje jie dirba*.

Minėti Interesų derinimo įstatymo straipsniai įpareigoja tikrinant pretendentus, juos įvertinti Interesų derinimo įstatymo pažeidimų aspektu.

2. Atrankos į laisvas aukštesnes pareigūno pareigas organizavimo etapai ir rizikos

Įvertinus atranką į laisvas aukštesnes pareigūno pareigas reglamentuojančius teisės aktus bei esamą jų organizavimo bei vykdymo praktiką, PAGD ir jam pavaldžių įstaigų organizuojamų atrankų į pareigūno pareigas procedūrą galima suskirstyti į šiuos etapus:

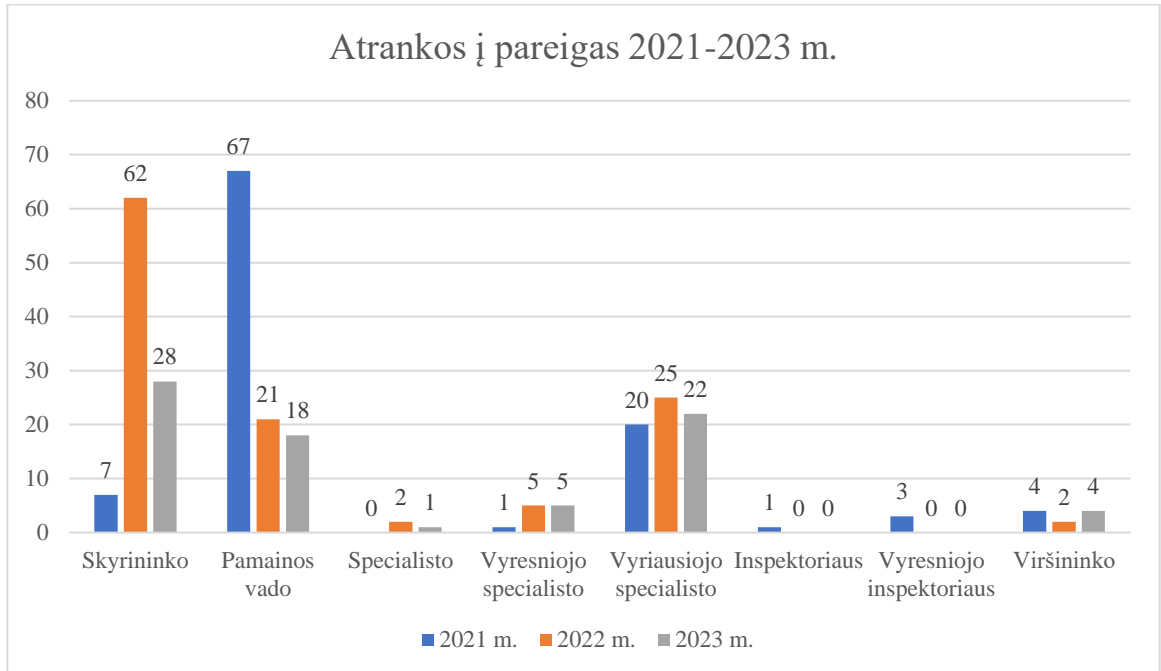
- 1) sprendimo dėl atrankos organizavimo priėmimas;
- 2) informacijos apie atranką paskelbimas;
- 3) pretendentų dokumentų priėmimas ir vertinimas;
- 4) atrankos komisijos sudarymas;
- 5) atrankos komisijos posėdžio organizavimas ir pretendentų vertinimas;
- 6) atranką laimėjusio pretendento skyrimas.

Šiuose etapuose galimos tam tikros rizikos ir jas lemiantys veiksniai, dėl kurių atrankos į pareigas procesas vyktų nesikaidriai, neefektyviai ir nesąžiningai.

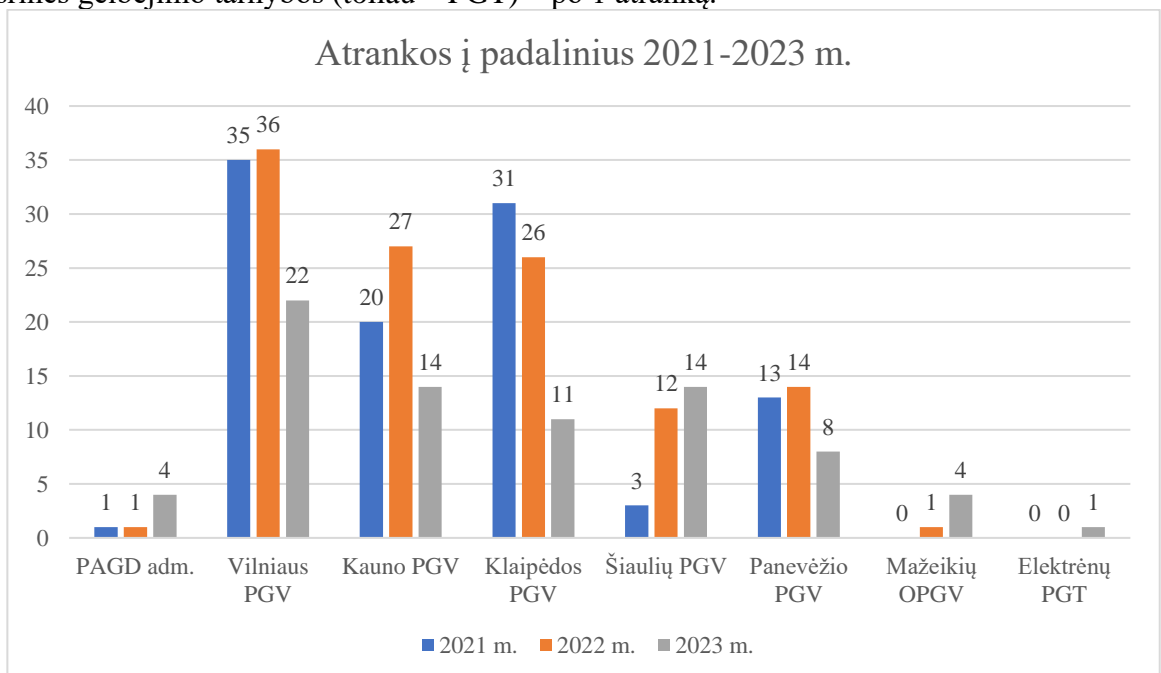
Etapas	Rizikos	Korupcijos rizikos veiksniai
1. Sprendimo dėl atrankos organizavimo priėmimas		
2. Informacijos apie atranką paskelbimas	1. Informacija apie atranką skelbiama nesilaikant teisės aktuose nustatytų terminų arba neskelbiama visai.	
3. Pretendentų dokumentų priėmimas ir vertinimas	1. Atrankoje leidžiama dalyvauti reikalavimų neatitinkančiam pretendentui. 2. Atrankoje neleidžiama dalyvauti reikalavimus atitinkančiam pretendentui.	1. Personalo specialistas netinkamai įvertina pretendentų dokumentus.
4. Atrankos komisijos sudarymas	1. Komisijos nariu skiriamas pretendentui šališkas asmuo. 2. Komisijos nariu skiriamas neišklaušęs mokymo atrankos klausimais programos asmuo.	1. Personalo specialistas tinkamai neįvertina asmenų, prieš įtraukdamas juos į komisijos sudėtį. 2. Komisijos narys nedeklaruoja savo šališkumo pretendento atžvilgiu.
5. Atrankos komisijos posėdžio organizavimas ir pretendentų vertinimas	1. Pretendentas komisijos įvertinamas neobjektyviai. 2.	1. Komisijos nariai užduoda skirtingus klausimus pretendentams (žymiai lengvesnius / sunkesnius kitų pretendentų atžvilgiu). 2. Komisijos narys vertina atsakymus tik į savo užduotus klausimus. 3. Pretendentas iš anksto žino komisijos nario (-ių) užduosimus klausimus.
6. Atranką laimėjusio pretendento skyrimas	1. Atranką laimėjęs pretendentas perkliamas (skiriamas) į pareigas nesilaikant teisės aktuose nustatyto termino	

1. Atrankų į laisvas aukštesnes pareigūno pareigas vykdymas

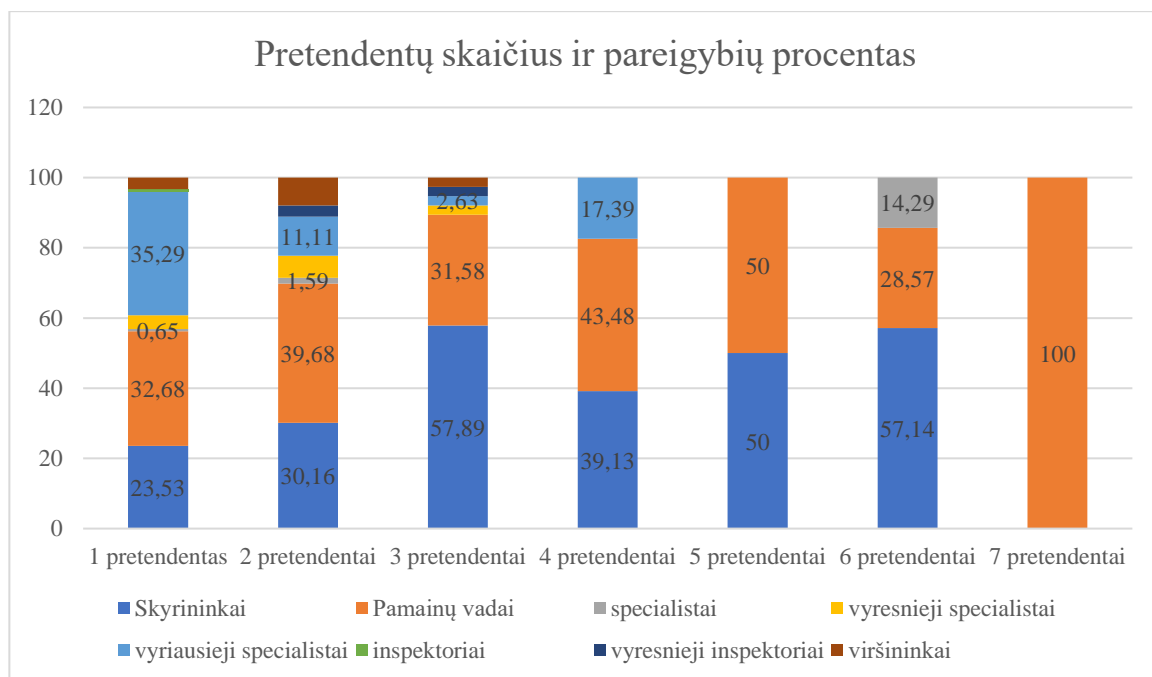
Atliekant KPT nustatymą, analizuotos atrankos į skyrininko, pamainos vado, specialisto, vyresniojo specialisto, (skyriaus, komandos, tarnybos) vyriausiojo specialisto, inspektoriaus, vyresniojo inspektoriaus, (skyriaus, komandos, tarnybos) viršininko pareigas. Iš viso nagrinėti 298 atrankų į statutinio valstybės tarnautojo pareigas, organizuotų 2021-2023 m. laikotarpiu PAGD, dokumentai. Iš jų 103 vykdytos 2021 m., 117 – 2022 m., 78 – 2023 m. Nagrinėjamu laikotarpiu daugiausia atrankų vykdyta budinčios pamainos vado (106 arba 35,7 proc. atrankų), budinčios pamainos skyrininko (97 arba 32 proc. atrankų) ir vyriausiojo specialisto (67 arba 22,4 proc. atrankų) pareigybėms užimti.

Daugiausia atrankų vykdyta Vilniaus (93), Klaipėdos (68) ir Kauno (61) priešgaisrinėse gelbėjimo valdybose (toliau – PGV, Valdyba), kiek mažiau – Panevėžio (35) ir Šiaulių (29) PGV. Likusių padalinių ir PAGD administracijos atrankų atvejai pavieniai: Mažeikių objektinės PGV – 5 atrankos, PAGD Pajėgų valdymo valdybos – 5, PAGD Vidaus tyrimų skyriaus ir Elektrėnų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (toliau – PGT) – po 1 atranką.

Vertinant pagal atrankoje dalyvavusių (dokumentus pateikusių) pareigūnų skaičių nustatyta, kad dalyvaujant vienam pretendentui įvyko 153 atrankos (daugiau nei pusė vertintų atrankų), 2 – 63, 3 – 38, 4 – 23, 5 – 12, 6 – 7, 7 – 1. Procentine išraiška daugiausia iš vieno kandidato buvo rinkta vyriausiųjų specialistų (35,3 proc.), pamainų vadų (32,7 proc.) ir skyrininkų (22,9 proc.). Didžiąją dalį atrankų, kuriose dalyvavo daugiau, nei vienas kandidatas, sudarė atrankos į skyrininko ir pamainos vado pareigybes. Procentaliai mažesnis kiekis pretendentų dalyvavo atrankose į specialistų, vyresniųjų, vyriausiųjų specialistų, inspektorius, vyresniųjų inspektorius ir viršininkų pareigas, atrankose į budinčios pamainos skyrininkus ir pamainų vadus stebima didesnė konkurencija.

Atrankų komisijų pirmininkais dažniausiai būdavo skiriami Tarnybų viršininkai, rečiau – Valdybų struktūrinių padalinių (skyrių ir komandų) viršininkai. Nagrinėjamu laikotarpiu 25 Tarnybų viršininkai pirmininkavo 199 atrankų komisijoms, 8 Valdybų skyrių viršininkai – 40 komisijų, 13 Valdybų komandų viršininkų – 31 komisijai. Daugiausiai atrankų komisijų posėdžių pirmininkavo vadovai iš Kauno ir Klaipėdos PGV (78 ir 76), rečiau – Šiaulių (47), Vilniaus (37) ir Panevėžio (33) Valdybų.

Pažymėtina, kad per visą nagrinėjamą laikotarpį tik pavieniais atvejais atrankos komisijos pirmininku būdavo skiriamas asmuo iš tos Valdybos, į kurios padalinį būdavo vykdoma atranka. Iš viso nustatyti tik 9 tokie atvejai (5 Vilniaus, 2 Šiaulių, po vieną Klaipėdos ir Panevėžio PGV). Tai tesudaro 3 proc. analizuotų atrankų. Visais kitais atvejais laikomasi principo, kad atrankos komisijos pirmininku būtų skiriamas asmuo iš kitos priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, negu pareigybė, į kurią organizuojama atranka.

60 proc. nagrinėtų atrankų komisijose (180 iš 297) dalyvavo profesinės sąjungos atstovas. Iš jų 74 atvejais (41 proc. nuo atrankų, kuriose dalyvavo profesinės sąjungos atstovas) buvo skiriamas atstovas, nesantis Departamento darbuotoju. Beveik 60 proc. (106 iš 180) atrankų komisijų profesinių sąjungų atstovais dalyvavo 24 asmenys, dirbantys (ar atrankos organizavimo metu dirbę) Departamente. Šiais atvejais, priešingai nei skiriant atrankų komisijų pirmininkus, profesinių sąjungų atstovais dažniausiai būdavo tos pačios Valdybos, į kurias buvo vykdomos atrankos, darbuotojai (82 atrankų atvejais).

Išanalizavus atrankų į laisvas pareigūno pareigas protokolus nenustatyta atvejų, kad komisijos narys būtų pareiškęs nusišalinimą nuo pretendento vertinimo. Taip pat nenustatyta, kad pretendentas būtų teikęs motyvuotą prašymą nušalinti komisijos narį (-ius) nuo jo vertinimo. Atvejų,

kad pretendentas būtų komisijos nario artimas asmuo ar su komisijos nariu susijęs kitais ryšiais, galinčiais lemti komisijos nario šališkumą jo atžvilgiu, taip pat nenustatyta. Įvertinus dokumentus pateikusių ir atrankose dalyvavusių pareigūnų skaičių nustatyta, kad nagrinėjamu laikotarpiu iš viso į 298 atrankas dokumentus pateikė ir leidimą dalyvauti atrankose gavo 623 pareigūnai, iš kurių atrankų komisijų posėdžiuose dalyvavo 594. Likusių 29 pareigūnų konkrečios nedalyvavimo priežastys atrankų posėdžių protokoluose nenurodomos.

2. ŽIVS ir atrankų komisijų pirmininkams pateiktų klausimų informacija

Siekiant visapusiškai įvertinti atrankos proceso organizavimą ir vykdymą, Žmogiškųjų išteklių valdymo skyriui (toliau – ŽIVS) raštu (el. paštu) buvo pateikti klausimai apie atrankų proceso reglamentavimą ir organizavimą, o PAGD atrankų komisijų pirmininkams – klausimynai siekiant įvertinti, kaip praktikoje organizuojami komisijų posėdžiai, rengiami, užduodami ir vertinami klausimai pretendentams, prašyta įvertinti, kokias galimybes sukčiauti pretendentams ar komisijų nariams įžvelgia komisijų pirmininkai. Klausimai teikti tiems komisijų pirmininkams, kurie nagrinėjamu laikotarpiu pirmininkavo daugiau nei trijose atrankų komisijose.

ŽIVS pažymi, kad teisės aktai nereglamentuoja, kas skiriamas komisijos pirmininku ar nariais, išskyrus tai, kad komisijos nariu turi būti paskirtas būsimasis tiesioginis pretendento vadovas ir, jei pareigūnas yra profesinės sąjungos narys, tos profesinės sąjungos atstovas (Atrankos tvarkos aprašo 35 p.). Siekiant komisijų skaidrumo, atsižvelgiant į tai, kad Departamentas kartu su teritoriniais struktūriniais padaliniais yra viena įstaiga ir kad atrankos vykdomos nuotoliniu būdu, priimtas sprendimas rotuoti komisijas ir į jas skirti skirtingų teritorinių padalinių darbuotojus, tačiau šie atrankų komisijų sudarymo principai nėra reglamentuoti. Vertinant atrankų dokumentus nustatyta, kad labai retais atvejais atrankos komisijos pirmininku yra buvę tos pačios priešgaisrinės gelbėjimo valdybos (vienetiniai atvejais – to paties padalinio) į kurią vykdoma atranka, darbuotojas.

Iš atrankos komisijos pirmininkų 13 asmenų pateikė klausimynų atsakymus, pagal kuriuos nustatyta, kad kiekvienas atrankos komisijos narys klausimus pretendentams ruošia individualiai, klausimai tarpusavyje nederinami ir iki komisijos posėdžio pradžios kitiems nariams neatskleidžiami. Klausimai paprastai ruošiami iš pareigybės, į kurią vykdoma atranka. Retais atvejais komisijos nariai klausimus aptaria tarpusavyje prieš pat posėdį, bet tik tam, kad klausimai nesikartotų. Dalis respondentų atsakė, kad prieš posėdį komisijoje aptaria temas, iš kurių užduos klausimus, bet ne pačias klausimų formuluotes. Taip pat nurodytas atvejis, kuomet komisija posėdžio pradžioje aptaria visų komisijos narių klausimus ir pasidalina atsakymais į juos. Tai daroma tam, kad klausimai nesidubliuotų ir kad kiekvienas komisijos narys žinotų, kaip vertinti atsakymus į visų komisijos narių klausimus.

Vertinant pretendentų atsakymus į komisijos narių klausimus, vadovujamasi Atrankos tvarkos aprašu (46, 50 p.) – kiekvienas komisijos narys individualiai vertina pretendentų atsakymus į visų komisijos narių klausimus. Respondentų teigimu, pasitaiko pavienių atvejų, kuomet komisijų nariai vertina atsakymus tik į savo užduotus klausimus. Tokiais atvejais jiems yra primenami Tvarkos aprašo reikalavimai.

Absoliuti dauguma KPT nustatymo metu analizuotų atrankų buvo vykdomos nuotoliniu būdu. Komisijų pirmininkai tokį atrankos komisijos posėdžio organizavimo būdą vertino teigiamai. Respondentų atsakymuose pabrėžiama, kad nuotoliu organizuojamos atrankos (1) taupo pretendentų ir komisijos narių laiką, (2) sudaro geresnes sąlygas komisiją sudaryti iš skirtingų Departamento teritorinių struktūrinių padalinių, taip mažinant šališkumo, interesų konflikto galimybę, (3) mažina pretendentų jaudulį ir streso lygį, kadangi dalyvaujama jungiantis iš sau įprastos aplinkos. Vertinant galimybes sukčiauti nuotolinio atrankos posėdžio metu nuomonės išsiskyrė. Dalis komisijų pirmininkų teigė, kad atrankos organizavimas nuotoliniu būdu neturi įtakos arba pasunkina pretendentų galimybes sukčiauti. Kiti atsakiusieji pažymėjo riziką, kad pretendentas gali turėti pagalbinės literatūros, patalpoje būti ne vienas. Siekiant kontroliuoti šias rizikas ir kilus įtarimų prašoma komisijai parodyti visą patalpą, iš kurios jungiamasi į posėdį, atrankos pokalbio metu žiūrėti į kamerą ir kt. Didžioji dalis respondentų teigė, kad tokios rizikos kaip išankstinis susitarimas su

komisijos nariu dėl klausimų atskleidimo iki atrankos arba pretendentų bendravimas tarpusavyje perduodant vieni kitiems atrankoje išgirstus komisijos narių klausimus, išlieka nepriklausomai nuo atrankos organizavimo būdo. Dalis komisijos narių atkreipė dėmesį, kad atrankos metu pateikiami klausimai yra bendro pobūdžio, jų gali būti įvairių ir iš anksto nežinant pasinaudoti pagalbine medžiaga nebūtų laiko ir galimybių.

Apibūdinant galimas pretendentų nesąžiningumo apraiškas, komisijų pirmininkų pozicijos išsiskiria. Dalis atsakiusių teigia nepastebėję sukčiavimo atvejų ir laikosi gana kategoriškos nuomonės, kad tokie atvejai nėra galimi – komisijų nariai klausimais nesidalina nei su pretendентаis, nei tarpusavyje. Kiti pripažįsta, kad pretendentams įmanoma sužinoti komisijos narių klausimus, dažniausiai jais pasidalina kiti atrankos dalyviai. Išsakyta tikimybė, kad konkrečiam komisijos nariui skirtingose atrankose uždavinėjant vis tuos pačius klausimus, o pretendentui nuolat dalyvaujant atrankose, galima nuspėti, ko jis bus klausiamas. Pavieniai respondentai pripažino, kad turėję įtarimų dėl iš anksto žinomo klausimo ar naudojimosi pašalinėmis priemonėmis (papildoma medžiaga, virtualiais asistentais), tačiau, jų teigimu, tokia pagalba esminės įtakos atrankos rezultatams neturėjusi. Pretendentai vertinami pagal atsakymus į visų komisijos narių klausimus ir konkretaus komisijos nario klausimų žinojimas ar numanymas atrankos laimėjimo nelemia. O naudojimas pagalbine medžiaga, kaip minėta anksčiau, yra neefektyvus.

Galiausiai, atrankos komisijų pirmininkų buvo prašoma pakomentuoti galimus pastebėtus atvejus dėl kitų komisijos narių nesąžiningumo. Gauti gana vieningi atsakymai, kad tokių atvejų nebuvo pastebėta. Komisijų pirmininkai prieš posėdį visada primena nariams Atrankos tvarkos aprašo reikalavimus dėl vienodų klausimų pretendentams uždavimo, dėl vertinimo atsakymų į visų komisijos narių klausimus ir kt. Posėdžio eigoje pirmininkai kontroliuoja, kaip šių reikalavimų yra laikomasi. Keli respondentai įvardijo riziką, jog komisijoje dalyvaujantys profesinių sąjungų atstovai į pareigas pretenduojančius profesinių sąjungų narius galimai vertina ženkliai geriau, nei kitus pretendentus, taip jiems suteikdami nepelnytą pranašumą. Tačiau imant bendrai, didžioji dalis atsakiusių įvardijo, kad konkretaus kandidato vertinimas tarp komisijos narių nesiskiria daugiau, nei 2 balų intervalu.

Atkreiptinas dėmesys į vieno respondento atsakymą, jog nuotoliniu būdu sudėtinga vertinti praktines užduotis. Atrankos tvarkos apraše reglamentuota, kad atrankos komisijos sprendimu atrankos metu pretendentams gali būti pateikiama ir vienoda praktinė užduotis, kurią iki atrankos dienos parengia atrankos komisijos narys (-iai) (47 p.). Jeigu atrankos metu pateikiama praktinė užduotis, iki atrankos komisijos posėdžio pradžios komisija nusprendžia, kuris atrankos komisijos narys (-iai) įvertins praktinę užduotį (50 p.). Praktinės užduoties atlikimas vertinamas atskirai ir vertinimo balas pridedamas prie pokalbio balo vidurkio.

Esant pokalbiui su pretendentu ir praktinei užduočiai, balai skaičiuojami kiek kitaip nei tik esant pokalbiui. Išanalizavus 2021-2023 m. atrankų dokumentus nenustatyta atvejų, kad pretendentams būtų skirtos praktinės užduotys. Visuose atrankų protokoluose žymimi tik pokalbio balai ir jų vidurkiai, o praktinės užduoties balas ir balo vidurkis nenurodomas (praktinė užduotis neskiriama). Tačiau dalis pokalbio metu užduodamų klausimų, pvz. apie galimą pajėgų išdėstymą gaisro metu, darbą su radijo ryšio terminalu ir kt. galėtų būti traktuojami ir kaip praktinės užduotys. Manytina, kad aiškus pretendentų vertinimo būdų diferencijavimas į teorinius pokalbio klausimus ir aiškia praktinę užduotį galėtų prisidėti prie visapusiškesnio ir sąžiningesnio pretendentų vertinimo ir tinkamiausio pretendento išrinkimo.

Vienas esminių reikalavimų, siekiant užtikrinti atrankos posėdžio skaidrumą – tinkamas atrankos posėdžio dokumentavimas ir garso (arba garso ir vaizdo) įrašo saugojimas. Analizuojamu laikotarpiu galiojusioje Atrankos tvarkos aprašo redakcijoje buvo nustatyta, kad *posėdžio garso įrašas /.../ perkeliamas į skaitmeninę laikmeną ir pridedamas prie atrankos protokolo*. Vertinant atrankų dokumentus nenustatyta atvejų, kad Dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) ar Dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje (toliau – DBSIS) prie atrankų komisijų posėdžių protokolų būtų pridėti garso ar garso ir vaizdo įrašai. ŽIVS atsakymuose nurodė, kad atrankų komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašai saugomi atrankos komisijos posėdžio sekretoriaus kompiuteryje. Dėl techninių kliūčių (didelės failo apimties) posėdžių įrašų nėra galimybės įkelti į DBSIS prie posėdžio protokolo. Pažymėtina, kad šiuo metu galiojančios Atrankos tvarkos aprašo

redakcijos 49 punkte nustatyta, kad *atrankos eigai fiksuoti daromas skaitmeninis garso įrašas, o jeigu atrankos komisijos posėdis organizuojamas naudojantis galiniais įrenginiais, – skaitmeninis garso ir vaizdo įrašas. Skaitmeninis garso arba garso ir vaizdo įrašas saugomas atranką organizavusioje įstaigoje.* Dabartinėje Atrankos tvarkos aprašo redakcijoje konkrečiai saugojimo vieta ir būdas nenurodyti, o reikalavimo įrašą pridėti prie posėdžio protokolo atsisakyta.

ŽIVS duomenimis, pagal iki 2024 m. spalio 1 d. galiojusią Vidaus administravimo dokumentų saugojimo terminų rodyklę, patvirtintą Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100, atrankų posėdžių skaitmeniniai įrašai turėjo būti saugomi kartu su kitais atrankų dokumentais 1 metus po priėmimo procedūros termino pabaigos. Departamento 2021-2023 m. Dokumentacijos planuose atrankos protokolams nustatytas 1 metų saugojimo terminas.

Peržiūrėjus pačius protokolus nustatyti pavieniai techninių, turinio klaidų atvejai – klaidingai nurodytos komisijų sudėty, pareigos, į kurias pretenduojama, įkelti ne pilni protokolai ar jų priedai. Tokios klaidos tesudaro mažiau, nei 2 procentus visų protokolų ir lemiamos įtakos atrankų rezultatams neturi.

Atrankos tvarkos aprašo 33 punktas nustato, kad *atrankos komisijos nariais gali būti skiriami tik tie asmenys, kurie yra išklause mokymo atrankos klausimais programą.* ŽIVS duomenimis, šio punkto reikalavimų yra laikomasi. Atskiri Departamento darbuotojų, išklausių mokymus, sąrašai nėra kaupiami, tačiau rengiant atrankos komisijos sudarymo įsakymą ir esant poreikiui, ar asmuo yra išklause mokymus ir turi tai liudijantį pažymėjimą, yra patikrinama atitinkamuose registruose (VRPR, VATARAS).

Apibendrinant galima teigti, kad organizuojant ir vykdant atrankas yra laikomasi Atrankos tvarkos aprašo reikalavimų, o nesąžiningumo rizikos yra minimalios:

1. Absoliučia dauguma atvejų rotacijos ir komisijos narių skyrimo iš kitų teritorinių struktūrinių padalinių principų yra laikomasi. Siūlytina šiuos atrankų komisijų sudarymo principus reglamentuoti vidiniais Departamento teisės aktais.

2. Komisijų nariai tarpusavyje iš anksto nesidalina, kokius konkrečiai klausimus planuoja užduoti, todėl rizika, kad vienas komisijos narys iš anksto žinos ir nutekins pretendentui visų komisijos narių klausimus, yra minimali. Didesnė rizika išlieka pretendentams sužinoti klausimus vieniems iš kitų, ypač kai atrankos vykdomos nuotoliniu būdu, dėl ko nelieka galimybės riboti jų tarpusavio bendravimo atrankos metu.

3. Nepaisant šio trūkumo, nuotolinis atrankų vertinimo būdas laikytinas labiau teigiamu, taupančiu laiką ir resursus, lengvinančiu komisijos darbą ir patogesniu patiems pretendentams. Rizika, kad pretendentai naudosis pagalbine medžiaga nuotolinio posėdžio metu vertintina kaip nedaranti esminės įtakos galutiniams atrankos rezultatams.

4. Komisijų nariai pretendentams teikia pakankamai tipinius klausimus, kurie yra panašūs vykdant atranką į analogiškas pareigybes, sudaromi atsižvelgiant į pareigybės aprašymą, vykdomas funkcijas. Pasitaiko atvejų, kuomet iš anksto nederindami komisijų paruošia pretendentams vienodus klausimus. Atsižvelgiant į respondentų atsakymus, siūlytina įvertinti galimybę sudaryti pakankamai didelės apimties klausimų banką su tipinių klausimų bloku kiekvienai pareigybei, ir atsakymais į juos. Klausimai (ar bent jau dalis klausimų), kuriuos komisijos nariai turėtų užduoti pretendentams, atrankos posėdžio metu būtų automatiškai parenkami iš klausimų banko, o turimi atsakymai į juos leistų kiekvienam komisijos nariui adekvačiai ir vienodai įvertinti pretendento pateiktus atsakymus.

5. Komisijos nariai atrankos metu vykdo pokalbius su pretendентаis ir formaliai praktinės užduoties jiems neskiria. Tačiau praktikoje dalis pretendentams užduodamų klausimų galėtų būti interpretuojami kaip praktinės užduotys, formuluojamos, pateikiamos pretendentams ir vertinamos kitaip nei pokalbio metu užduodami klausimai. Organizuojant atrankas ir vertinant pretendentus siūlytina išnaudoti Atrankos tvarkos apraše reglamentuotą galimybę pretendentams teikti praktinę užduotį.

6. Atrankų komisijų posėdžių protokolai, posėdžių garso (garso ir vaizdo) įrašai saugomi laikantis tokio pobūdžio dokumentų saugojimą reglamentuojančių teisės aktų. Atsižvelgiant į gana abstraktų Atrankos tvarkos aprašo reglamentavimą, siūlytina nustatyti vidinę Departamento tvarką

dėl atrankų posėdžių garso ir vaizdo įrašų saugojimo, įvertinti galimybę įrašų kopijas perkelti į Departamento serverius ir atlikti jų sąsajas su posėdžių protokolais DBSIS.

7. Atrankų komisijų posėdžių protokolų turinys kokybiškas, techninės ir turinio klaidos pavienės, nedarančios esminės įtakos atrankų rezultatams.

II. Veiklos sritys vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai

Atlikus KPT nustatymą PAGD ir jam pavaldžių įstaigų bendrojoje veiklos srityje: atrankų į laisvas pareigūno pareigas organizavimas ir vykdymas, įvertinus atrankų organizavimo teisinį reglamentavimą ir praktinį taikymą 2021 – 2023 m. laikotarpiu, nustatytos šios pagrindinės sąlygos ir aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai pasireikšti:

1. Galimybė pretendentams vieni kitiems atskleisti atrankoje komisijos narių užduodamus klausimus. Pretendentų eilę sudarant abėcėlės tvarka pagal pavardes, galimybė sąraše pirmiau būsiančiam pretendentui paskesniai pretendentui atskleisti atrankos klausimus ir padėti jam geriau pasirodyti.

2. Galimybė komisijos nariui iš anksto, iki atrankos posėdžio, atskleisti savo klausimus pretendentui. Taip suteikiamas nesąžiningas pranašumas kitų pretendentų atžvilgiu.

3. Galimybė pretendentus vertinti nesilaikant Atrankos tvarkos aprašo nuostatų, kuomet komisijų nariai skiria pretendentams praktines užduotis, jas pateikdami kaip teorinius klausimus. Tokiu atveju pretendentas realiai dalyvauja pokalbyje ir atlieka praktinę užduotį, tačiau yra vertinamas tik pagal pokalbio balų sistemą.

4. Nėra išsamiai reglamentuota atrankų komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašų saugojimo tvarka. Įrašai saugomi komisijų sekretorių darbo kompiuteriuose, kyla klausimas dėl jų saugumo, prieinamumo, atsarginių kopijų darymo. Rizika, kad esant ginčytinai situacijai, posėdžių įrašai bus prarasti arba neprieinami.

5. Sudaromos išskirtinės galimybės pretendentams, esantiems profesinių sąjungų nariais. Į pareigas pretenduojant profesinės sąjungos nariui, lygiaverčiu komisijos nariu skiriamas tos profesinės sąjungos atstovas, neturintis prievolės būti išklauses mokymo atrankų klausimais programos, kuris teikia klausimus visiems atrankos pretendentams ir vertina pretendentų atsakymus į visų komisijos narių klausimus. Pretendentams nesant profesinių sąjungų nariais, komisijoje dalyvauja darbo tarnybos atstovas tik stebėtojo teisėmis.

III. Pasiūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Priemonė	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
1. Įvertinti galimybę sudaryti Atrankos į laisvas pareigūno pareigas klausimų banką.	2025 m	Komisijos nariai pretendentams pateikia vienodus, atsitiktine tvarka parinktus klausimus, taip išlaikant atrankos objektyvumą ir vienodas galimybes.	Sudarytas klausimų bankas.
2. Atrankos posėdžių metu pretendentams teikti praktines užduotis.	2025 m	Pretendentai įvertinami visapusiškai, atrenkamas tinkamiausias eiti pareigas.	Pretendentams teikiamos praktinės užduotys.
3. Vidiniais Departamento teisės aktais reglamentuoti atrankos komisijos narių rotacijos principą.	2025 m	Aiški, visiems atvejams galiojanti komisijų sudarymo tvarka.	Reglamentuotas rotacijos principas.
4. Vidiniais Departamento teisės aktais reglamentuoti atrankos komisijos sudarymo principą, kad komisijos nariais (išskyrus būsimą tiesioginį pretendento vadovą) būtų skiriami asmenys iš kito teritorinio struktūrinio padalinio nei pareigybė, į kurią vykdoma atranka.	2025 m	Aiški, visiems atvejams galiojanti komisijų sudarymo tvarka, maksimizuojanti komisijos narių nešališkumo tikimybę.	Reglamentuotas asmenų skyrimas į komisijos narius.
5. Vidiniais Departamento teisės aktais detalizuoti atrankos komisijos posėdžių garso ir vaizdo įrašų saugojimo tvarką.	2025 m	Užtikrintas atrankos komisijos posėdžių įrašų saugumas ir prieinamumas.	Nustatyta įrašų saugojimo tvarka.
6. Inicijuoti profesinės sąjungos atstovų ir darbo tarnybos atstovų dalyvavimo atrankų komisijose reglamentavimo keitimą.	2025 m	Užtikrintos vienodos sąlygos pretendentų vertinimui.	Inicijuotas reglamentavimo keitimas.

Vyriausiasis tyrėjas

Mindaugas Valaitis